

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев-140/02
Бања Лука, 13.07.2004. године**

У И М Е Н А Р О Д А

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Драгослава Лукића, као предсједника вијећа, Петра Бајића, Смиљане Мрша, Рајке Козјак и Златка Куленовића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца Ђ.Ђ. из М., против туженог С. С. из М., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Б. Гж-453/01 од 30.11.2001. године, на сједници одржаној 13.07.2004. године, донио је

П Р Е С У Д У

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Л. П-82/99 од 11.01.2001. године обавезан је тужени да тужиоцу накнади штету у износу од 2.677,00 КМ са законском каматом почев од 03.10.1996. године до исплате уз накнаду трошкова спора у износу од 540 КМ, док је захтјев тужиоца преко досуђеног износа одбијен.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Б. Гж-453/01 од 30.11.2001. године жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда потврђена. Благовремено изјављеном ревизијом тужени побија другостепену пресуду због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, с приједлогом да се обје нижестепене пресуде укину и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак.

Одговор на ревизију није поднесен нити се Републички јавни тужилац изјаснио о поднесеној ревизији.

Ревизија није основана.

У тужби тужилац захтјевом тражи да му тужени накнади штету у износу од 3.500 швајцарских франака (даље: CHF) са законском затезном каматом.

Наконведеног поступка првостепени суд је утврдио: да је тужилац као суинвеститор са Ђ. М. и Ђ. Н. у 1989. години учествовао у закључењу уговора са туженим који је овим дозволио служност пута преко његове парцеле кч. 14/12 зв. "Божин до" К.О. М. у дужини око 250 м и ширине 3 м; да је укупна вриједност изградње предметног пута преко парцеле туженог износила 5.990 КМ; да је у изградњи наведеног пута учествовао тужилац са 34,50%, Ђ. М. са 54,79% и Ђ. Н. са 10,96%, што у новцу за учешће тужиоца износи 2.052,00 КМ и 625 КМ на име дијела плаћеног туженом за заснивање служности пута; да су се тужиоци, Ђ. М. и Ђ. Н., служили претним путем од 1989. до 1994. године када је тужени након свађе са тужиоцем овом забранио даље коришћење предметног пута, а затим и Ђ. М. и Ђ. Н.; да је тужени на траси пута поставио објекат (дио озидео тврдим материјалом а дио од дрвета) и жељезну рампу, а материјал који је уграђен у предметни пут (посут шљунком и другим тврдим материјалом) уградио у помоћне објекте; да је правоснажним рјешењем првостепеног суда П-8/94 од 15.08.1994. године због сметања посјета предметног пута према туженом изречена забрана сметања права коришћења предметног пута; да је тужилац заједно са Ђ. М. и Ђ. Н. ради изласка на јавни пут кроз село М. са њихових парцела на којим се налазе породичне стамбене зграде, оспособио напуштени стари пут за прилаз наведеном јавном путу и да тужени одбија да тужиоцу накнади штету у износу који тражи у овом спору.

Код оваквог стања ствари нижестепени судови налази да је тужени постављањем објекта на траси предметног пута преко његове парцеле којим су се тужилац Ђ. М. и Ђ. Н. служили ради

прилаза на јавни пут кроз село М., ове онемогућио у стварној служности пролаза предметним путем и позивом на одредбе чл. 154. Закона о облигационим односима судили тако што су обавезали туженог да тужиоцу накнади штету у износу наведеном у изреци првостепене пресуде.

Оваква одлука је правилна.

Према одредби чл. 49. ст. 1. Закона о основним својинско-правним односима (“Службени лист СФРЈ”, број 6/80 – даље: ЗОСПО) стварна служност је право власника једне некретнине (повласно добро) да за потребе те некретнине обавља одређене радње на некретнини другог власника (послужно добро) или да захтјева од власника послужног добра да се суздржава од обављања одређених радњи које би иначе имао право обављати на својој некретнини.

Стварна служност може се установити на одређено вријеме или за одређено доба године (ст. 2.), а према одредби чл. 51. цитираног Закона, стварна служност се заснива правним послом, одлуком државног органа и досјелошћу.

Наше право је усвојило начело неформалности уговора (чл. 67. у вези с чл. 24. Закона о облигационим односима, “Службени лист СФРЈ”, број 29/78 до 57/89 и “Службени гласник РС”, број 17/93 и 3/98 – даље: ЗОО) а Закон о промету непокретности (“Службени лист СР БиХ”, број 38/78 до 22/91 и “Службени гласник РС”, број 29/94) не прописује форму уговора о заснивању стварних служности, већ само о преносу права својине (чл. 9. ст. 2., 3. и 4.) и преносу непокретности између друштвено-правних лица, односно његовом отуђењу из друштвене својине (чл. 9. ст. 1. тог Закона).

Форма исправе уговора о заснивању права стварне служности се тражи за укњижбу права у катастру некретнина (чл. 116. и 180. Закона о премјеру и катастру некретнина – “Службени лист СР БиХ”, број 22/84), односно у земљишним књигама (параграф 36. – 39. бившег Закона о земљишним књигама).

Када су нижестепени судови у поступку утврдили, да је тужени као власник кч. 12/14 њива зв. “Божин до”, са Ђ. М., Ђ. Н. и тужиоцем, као власницима некретнина на којима су изграђене њихове породичне куће које се граниче са наведеном парцелом туженог, закључили усмени уговор по којем је тужени овима дозволио да преко његове парцеле изграде пут и њиме се служе ради изласка на пут који пролази кроз село М. и да су се ови од 1989. до 1994. године служили тим путем када им је тужени забранио даљи пролазак поставивши како је речено објекат на траси пута и жељезну рампу, онда су нижестепени судови правилно примјенили материјално-правне одредбе о одговорности за накнаду штете из чл. 154. ЗОО, када су тужиоцу досудили накнаду штете у износу наведеном у изреци првостепене пресуде, јер му је тужени на наведени начин онемогућио коришћење служности пролаза предметним путем, проузроковао му штету која се односи на трошкове плаћања изградње предменог пута преко парцеле туженог. За тај износ дошло је до умањења у имовини тужиоца у односу на имовину туженог.

Приговор туженог “да су судови у оцјени изведених доказа били пристрасни јер да су саслушали свједоке који су Ђ., и да је било потребно саслушати М. М.”, односе се на правилност утврђеног чињеничног стања које у смислу одредби чл. 385. Закона о парничном поступку (“Службени лист СФРЈ”, број 4/77 до 35/91 и “Службени гласник РС”, број 17/93 до 32/94 – даље: ЗПП), није ревизијски разлог, и стога се не може у ревизијском поступку узети у разматрање.

Остали ревизиони наводи нису од утјецаја на законитост и правилност нижестепених пресуда.

Зато је ревизију тужене ваљало одбити као неосновану и примјеном одредби чл. 393. ЗПП, у вези с чл. 456. ст. 1. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, број 58/03 и 85/03) одлучити као у изреци.

Предсједник вијећа
Драгослав Лукић

За тачност отправка
овјерава руководилац судске писарне
Братић Душанка